

MUSIK

Formål

Musikken bevæger os umiddelbart, selv før vi forstår det talte sprog, og står således som en vigtig kilde til betragtning, indsigt og udvikling af den enkelte elev. Musikken byder på et register af stemninger og kontraster, der er meget nuancerede og spænder vidt. Gennem musikken har vi dermed redskaberne til få en større indsigt i os selv og andre – og få den udtrykt.

Emneområder

Korsang

Her arbejdes grundigt med stemmepleje - samt praktiske øvelser for udvidelse af stemmeomfang, klangfuldhed, præcision og fleksibilitet. I undervisningen gives der eleverne mulighed for at stifte bekendtskab med nogle af kor- og musiklitteraturens kendte værker.

Samspil

I samspil arbejdes med at opøve forståelsen af det musikalske samspils forudsætninger, hvilket vil sige orkesterdisciplin, musikalsk indlevelse, instrumentale færdigheder, gehør og nodelæsnings færdigheder. På denne måde udvikles også elevens sociale kompetencer. Eleven får gennem musikalsk udfoldelse mulighed for at udtrykke sig kunstnerisk i samspil med sine medmusikanter.

Instrumentalundervisning

Undervisningen foregår på skolen, både i skoletiden og efter skoletiden. Efter skoletid varetages undervisningen af Mikkels musikskole, og foregår på frivilligt basis.

Til solo- og holdundervisning arbejdes der med at kunne udtrykke sig på sit instrument. Der arbejdes således både teknisk og musikalsk målrettet mod et personligt udtryk. Der arbejdes med nodelæsning, musikteori i forhold til instrumentet, rytmeformelse, artikulation og klang på instrumentet. Koncerter internt er med til at udvikle og nære elevens musikalitet.

Kompetencemål

Korsang

Undervisningen giver mulighed for at kunne:

- Orienter sig kvalificeret i et nodebillede
- Lytte sig ind i en musikalsk helhed
- Synge rent og kunne være i en fælles puls
- Holde sin stemme i en samklang
- Indgå aktivt i et fællesskab omkring indstuderingen og fremførelsen af et stykke musik

Samspil

Undervisningen giver mulighed for at kunne:

- opøve en musikalsk indlevelse og forståelse
- få udbygget sin erfaring med toneartskendskab gennem udvalgte værker
- anvende nodelæsning på et niveau, der muliggør musikalsk samarbejde

- opnå et musikalsk overskud ved selvstændig øvning, orkesterprøver og fremførsler
- arbejde konstruktivt sammen med andre ved at indordne sig i orkesterklangen
- kunne skifte bevidst mellem en solo- og en orkesterklang

Instrumentalundervisning

Undervisningen giver mulighed for at kunne:

- opnå musikalsk indlevelse og forståelse gennem selvstændige musikoplevelser
- opøve et sikkert toneartskendskab
- sætte sig ind i et nyt musikstykke af passende sværhedsgrad på egen hånd.
- udføre et givent musikstykke på et solidt teknisk grundlag i en sådan grad, at der kan fremstå et personligt udtryk
- opnå fortrolighed med de enkelte stilarter og opnå et bredt repertoirekendskab

Færdigheds-og vidensmål 9. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne lytte aktivt til musik og reflektere over sine indtryk og oplevelser.
- deltage i det flerstemmige korarbejde (sopran, alt, tenor og bas)
- få indblik i orkesteret og andre ensembletyper
- kunne opnå færdigheder i den grundlæggende hørelære
- kunne opnå forståelse for musikkens udtryk og sprog.
- kunne indgå aktivt i et fællesskab omkring indstuderingen og fremførelsen af musik

Færdigheds-og vidensmål 6. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne orientere sig i en 2-stemmig kor sats.
- kunne sætte sig ind i et nyt musikstykke af passende sværhedsgrad

Færdigheds-og vidensmål 3. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne spille enkle melodier på både den pentatone fløjte og blokfløjten
- kunne synge og spille kanons, samt enkle 2-stemmige melodier

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne udtrykke sig musikalsk i fælleskab med andre
- kunne deltage opmærksomt i sang og sammenspil.
- kunne udtrykke sig skabende i musikalske aktiviteter
- kunne lytte opmærksomt til og mundligt at, udtrykke sig varieret om musik
- kunne deltage opmærksomt i sang, sammenspil og bevægelse med bevidsthed om egen og andres rolle i musikalsk udfoldelse.

Musikundervisningens opgave er at bidrage til elevernes alsidige udvikling.

Musikkens formål er bl.a. at vække glæde og nysgerrighed, samt lyst til at skabe. Derudover opøves evnen til at lytte og indgå i en musikalsk sammenhæng. Det daglige arbejde med sang og musik sigter mod at gøre eleverne fortrolige med forskellige tiders og kulturers sang, musik og dans.

Fraja Skolen har daglig morgensamling med sang, hvor der synges fællessang fra et bredt repertoire.

Der undervises i musik igennem mange fag fra 1. klasse. Der er fællessang, kor, samspil, violinundervisning og blokfløjte.

I eurytmi kan der også forekomme musik.

Der arbejdes med at kvalificere elevernes musikoplevelser ved læren om toner, noder, rytmer, tonearter og skalaer, akkorder, harmoniske funktioner, harmonisering, stemmeføring og arrangement. Forståelsen opnås gennem udvalgte eksempler, samt elevernes selvstændige arbejde med emnerne, såvel praktisk som teoretisk.

Her arbejdes grundigt med stemmepleje samt praktiske øvelser til udvikling af stemmeomfang, klang, præcision og fleksibilitet samt åndedrætsøvelser. Dertil kommer rytme- og artikulationsøvelser samt arbejdet med dynamik og musikalsk udtryk. Endelig indøves flerstemmige sange a capella, eller med instrumental ledsagelse. Undervisningen giver eleverne mulighed for at stifte bekendtskab med nogle af kor- og musiklitteraturens værker.

I samspil arbejdes der med at opøve forståelsen af det musikalske samspils forudsætninger, dvs. først og fremmest orkesterdisciplin, gehør og musikalsk indlevelse, samt med træning af de instrumentale færdigheder og nodelæsning. Elevens sociale kompetencer udvikles og styrkes, da denne, gennem musikalsk udfoldelse, får mulighed for at udtrykke sig kunstnerisk i samspil med sine medmusikanter.

Til solo- og holdundervisning arbejdes der med at kunne udtrykke sig på sit instrument.

Der arbejdes således både teknisk og musikalsk.

Der arbejdes med nodelæsning, rytmeformennelse, artikulation og klang på instrumentet.

Koncerter internt er med til at udvikle og nære elevens musikalitet.

1.-2. klasse

Musikken er en stor del af skoledagen og bruges i mange fag for at give skoledagen form. I løbet af det første år introduceres den pentatoniske fløjte (el. blokfløjte). Der øves enkle sange efter gehør, ved efterligning og som vekselspil. Klassen kan evt. selv komponere små melodier. Der arbejdes med rytme, puls og form.

I slutningen af 2. klasse introduceres dur-tonaliteten, og der påbegyndes et arbejde med musikteoriens grundsten i form af leg med noder og rytmer. I slutningen af 2. klasse præsenteres eleverne for det kommende års violin undervisning.

3. klasse

På strygeminstrumentet, violin, arbejdes der på klassebasis med kropsholdning og den grundlæggende bueteknik (buestrøg), venstrehånds/finger-teknik samt klangdannelse.

4. klasse

Violinundervisningen fortsætter. Korundervisningen påbegyndes.

klasseorkester. De kommer også til at optræde med henholdsvis violin og kor.

5.-9. klasse

Der kan arbejdes med orkesterdisciplin ved at deltage i samspil. Disse er inddelt i forskellige hold.

Fx har 8.-9. klasse deres egen samspilsgruppe. Kor fortsætter, også inddelt i forskellige grupper.

Fagplan for fra 1.-9. klassetrin

1.-2. klasse

Der påbegyndes nu et grundigt arbejde, der skal bringe børnene til at synge rent. De fleste har evnen med sig fra naturen - nogle har et mere latent gehør og andre skal øve sig længe.

Læreren synger for, og eleverne imiterer (synger efter).

Gennem arbejdet med korte pentatone sange og enkle rytmeøvelser er målet at vække børnenes gehør og rytmesans, men vigtigst af alt - at stimulere elevernes sangglæde.

3.-5 klasse

Eleverne føres langsomt ind i durtonalitet.

Der begynder nu et arbejde med en og tostemmige sange. Børnene skal kunne synge enkle kanonsange. Sangtimernes mål er løbende at udvikle elevernes evne til at lytte til hinanden og komme til et fælles udtryk.

Arbejdet med to-stemmigheden fortsætter, og der introduceres tre-stemmighed.

Enkle sangøvelser og artikulationsøvelser kommer også på programmet.

Ved slutningen af perioden introduceres mol-tonaliteten.

Eleverne bringes til en oplevelse af kvalitetsforskellen mellem dur og mol.

6.-7 klasse

Eleverne skal lære at lytte sig ind i en ny musikalsk helhed. Det løbende arbejde med intonationen er i denne periode meget vigtig.

Her fokuseres også på enkel sangteknik - klang-, artikulations- og kadenceøvelser.

Her påbegyndes arbejde med enkle hørelæreøvelser.

8.-9. klasse

Der arbejdes med, at eleverne finder deres plads i koret som stemmetype (sopran alt, tenor, bas).

Der arbejdes med indstuderingen og fremførelsen af et stykke musik i en musikalsk helhed.

Arbejdet fortsættes med hørelære, herunder gehør og intervaltræning.

Korundervisningen bygger videre på den stemmepleje og gehørs træning, som eleverne får allerede i de små klasser. Der arbejdes med klang- og intonations øvelser, åndedrætsøvelser og endvidere med artikulation og rytme. Koret synger bredt udvalg af a capella satser og rytmisk kor repertoire.